

Quý vị muốn biết thêm chi tiết?

Các Hội Đồng Bệnh Viêm Gan C

Australian Hepatitis Council (02) 6232 4257
(Hội Đồng Bệnh Viêm Gan Úc)

NSW (02) 9332 1599
1800 803 990 (vùng nông thôn NSW)

Victoria (03) 9639 3200
1800 703 003 (vùng nông thôn VIC)

Queensland (07) 3229 3767
1800 648 491 (vùng nông thôn Qld)

South Australia (08) 8362 8443
1800 021 133 (vùng nông thôn SA)

Western Australia (08) 9328 8538
1800 800 070 (vùng nông thôn WA)

Northern Territory 1800 353 755
(Các Dịch Vụ Y Tế Lãnh Thổ)

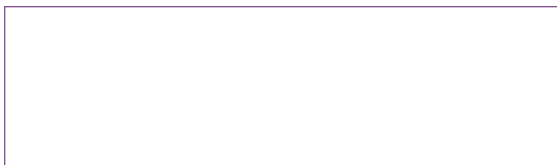
Tasmania (03) 6234 1242

Australian Capital Territory (02) 6253 9999
1800 803 990 (Vùng nông thôn NSW)

Hãy liên lạc với bác sĩ địa phương hoặc bệnh viện công của quý vị

(Infectious Diseases Clinic, Hepatology Clinic)

[Phòng Khám Bệnh Truyền Nhiễm, Phòng Khám Khoa Gan]

BỆNH VIÊM GAN

Tài liệu hướng dẫn về

BỆNH VIÊM GAN

C

Tài liệu này được viết lần đầu tiên và phiên dịch bởi
Multicultural Policy and Programs South Australia (Chính
Sách và các Chương Trình Đa Văn Hóa Tiểu Bang Nam Úc)

kết hợp với
The Ethnic Communities Council of Queensland
(Hội Đồng các Cộng Đồng Sắc Tộc Tiểu Bang Queensland)

Được hiệu chỉnh vào Tháng Năm, năm 2000

Tập tài liệu này dành cho ai

Đây là một tập tài liệu dành cho những người đang sống với bệnh viêm gan C, và những người có thể bị nguy cơ nhiễm bệnh viêm gan C.

Bệnh viêm gan là gì?

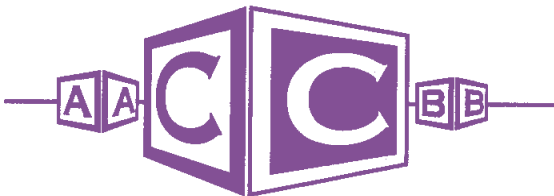
Từ ngữ viêm gan có nghĩa là tình trạng viêm gan. Bệnh viêm gan có thể do một số nguyên nhân khác nhau gây ra, kể cả virus, rượu và hóa chất.

Bệnh viêm gan “virus” là gì?

Bệnh viêm gan virus là một bệnh nhiễm siêu vi làm viêm gan. Bệnh viêm gan virus là một vấn đề sức khỏe lớn lao trên toàn thế giới. Bệnh này có thể đưa đến tình trạng xơ gan (hoặc gây vết sẹo) trên gan, và trong một số ít trường hợp, bệnh ung thư gan và tử vong.

Có những loại viêm gan virus nào?

Những loại viêm gan virus chính là viêm gan A, viêm gan B và viêm gan C. Bệnh viêm gan C trước đây được gọi là bệnh viêm gan không phải loại A/không phải loại B hoặc “viêm gan sau khi được truyền máu”. Chỉ hai loại virus viêm gan B và viêm gan C mới có thể gây sẹo gan (tình trạng xơ gan). Ngoài ra còn có những loại viêm gan virus khác ít phổ biến hơn.

Bệnh viêm gan A

Bệnh viêm gan A truyền nhiễm khi phân (cặn bã tiêu hóa) tiếp xúc với miệng của một người khác. Điều này có thể xảy ra qua việc ăn thực phẩm hoặc uống thức uống bị nhiễm bẩn, hoặc những sinh hoạt tình dục nào đó. Các triệu chứng của bệnh thường phát triển từ 28 tới 30 ngày sau khi nhiễm siêu vi và có thể gồm trạng thái đau bụng, ăn không ngon miệng, buồn nôn, sốt nhẹ, mệt mỏi và trong vài trường hợp vàng da và mắt (chứng hoàng đản). Hầu hết những người nhiễm siêu vi hoàn toàn bình phục và miễn dịch đối với sự tái nhiễm siêu vi. Hiện có thuốc chủng ngừa bệnh viêm gan A.

Bệnh viêm gan B

Bệnh viêm gan B lây truyền qua sự tiếp xúc giữa máu và máu, sự giao hợp với người bị nhiễm siêu vi hoặc việc dùng chung dụng cụ chích thuốc. Không phải mọi người nhiễm siêu vi đều có những triệu chứng của bệnh. Vào khoảng 30 đến 50% người lớn và ít hơn 10% trẻ em có những triệu chứng khi bị nhiễm siêu vi. Những triệu chứng này có thể gồm trạng thái đau bụng, buồn nôn và ói mửa, đau khớp xương và vàng da và mắt (chứng hoàng đản). Hầu hết những người nhiễm khuẩn hoàn toàn bình phục; tuy nhiên, 5 đến 10% trong số những người này sẽ tiếp tục mang mầm bệnh và sẽ có khả năng truyền bệnh đến những người khác. Thuốc chủng ngừa bệnh viêm gan B sẵn có bằng một đợt gồm ba liều thuốc chích trong thời gian sáu tháng. Một loại thuốc chủng ngừa có thể tạo tính miễn nhiễm chống lại cả bệnh viêm gan A lẫn B cũng sẵn có.

Bệnh viêm gan C

Bệnh viêm gan C lây truyền qua sự tiếp xúc giữa máu và máu. Vào năm 1997, có vào khoảng 190.000 người Úc bị nhiễm bệnh viêm gan C, trong số này 134.000 người đã bị viêm gan C mãn tính (tình trạng nhiễm khuẩn kéo dài sáu tháng hoặc lâu hơn), và có nguy cơ bị xơ gan và/hoặc ung thư gan. Ở Úc hàng năm có vào khoảng 11.000 trường hợp nhiễm siêu vi mới. Vào khoảng 90% của những trường hợp nhiễm siêu vi này là do việc chích không an toàn kể cả việc dùng chung dụng cụ chích thuốc.

Không có thuốc chủng ngừa bệnh viêm gan C.

Bệnh viêm gan C có những triệu chứng nào?

Bệnh viêm gan C tiến hành đến người bệnh theo những lối khác nhau. Hầu hết những người bị nhiễm bệnh không hề có triệu chứng nào cả. Một số ít người nhiễm bệnh có những triệu chứng cấp tính (B đến 12 tuần sau khi bị nhiễm khuẩn) có thể gồm các triệu chứng:

- Đau mỏi
- Mệt mỏi liên tục
- Ăn không ngon miệng
- Khó chịu ở vùng gan.
- Đau khớp xương
- Chứng hoàng đản (không phổ biến)

Vào khoảng 75% những người bị bệnh viêm gan C sẽ phát triển chứng nhiễm khuẩn mãn tính (kéo dài trong sáu tháng hoặc lâu hơn). Có thể phải trải qua từ 10 tới 15 năm mới thấy các triệu chứng mãn tính hoặc kinh niên. Những triệu chứng mãn tính thông thường nhất là sự mệt mỏi liên tục, sự đau đớn (đặc biệt nơi vùng gan), và triệu chứng buồn nôn. Những triệu chứng của bệnh viêm gan C mãn tính thường nhẹ, nhưng đôi khi cũng trầm trọng.

Bệnh viêm gan C có trầm trọng hay không?

Vâng, bệnh có thể trầm trọng.

Việc nghiên cứu cho thấy rằng cứ 100 người nhiễm bệnh viêm gan C, thì 25 người sẽ hoàn toàn triệt tiêu siêu vi trong cơ thể của họ trong thời gian từ 2 tới 6 tháng kể từ khi nhiễm siêu vi, nhưng họ sẽ tiếp tục mang kháng thể (tính miễn nhiễm của cơ thể đối với siêu vi gây bệnh) trong một thời gian. Những người triệt tiêu siêu vi thường là những người trẻ tuổi khi họ bị nhiễm siêu vi, và đa chỉ bị nhiễm siêu vi một lần.

Vào khoảng 75 trong số 100 người bị nhiễm bệnh viêm gan C không triệt tiêu siêu vi sẽ bị mắc bệnh liên tục hoặc mãn tính và có nguy cơ phát triển chứng xơ gan.

Cứ 75 người phát triển bệnh viêm gan mãn tính, thì khoảng 20 người có thể không bao giờ có tình trạng bệnh hoặc những triệu chứng nào đáng chú ý cả. Mặc dầu họ có thể truyền bệnh viêm gan C cho người khác, họ không phát triển tình trạng đau yếu hoặc bệnh gan.

Sau thời gian trung bình là 15 năm, từ 40 đến 60 người bị bệnh viêm gan C mãn tính sẽ có vài triệu chứng và sẽ phát triển một mức độ tổn hại gan lâu dài nào đó.

Sau 20 đến 40 năm, từ 8 đến 20 người bị bệnh viêm gan C sẽ phát triển chứng xơ gan. Từ 2 đến 5 trong số những người này sẽ bị liệt gan hoặc phát triển một loại ung thư gan được gọi là ung thư tế bào gan ác tính.

Đây chỉ là phần hướng dẫn tổng quát mà thôi. Kinh nghiệm của mỗi người bị bệnh viêm gan C có thể khác với những điều được nêu trong phần hướng dẫn này. Hãy nhớ rằng quý vị có thể cảm thấy mạnh khỏe, nhưng sự tổn hại gan của quý vị do bệnh viêm gan C gây ra có thể vẫn đang diễn tiến. Nếu quý vị uống rượu, thì xác suất quý vị phát triển sự tổn hại gan trầm trọng hơn, như chứng xơ gan chẳng hạn, cao hơn. Cũng có thể có trường hợp bị nhiễm khuẩn viêm gan C nhiều hơn một lần. Điều này sẽ làm cho gan của quý vị phải mệt nhọc hơn.

Bệnh viêm gan C được truyền từ người này sang người khác như thế nào?

Bệnh viêm gan C lây truyền khi máu của một người bị bệnh viêm gan C nhập vào giòng máu của một người khác. Điều này có thể xảy ra theo một số cách khác nhau.

1. Xâm mình và xỏ lỗ tai (sự xuyên thủng da)

Sự xâm mình, sự xuyên thủng da trên cơ thể và việc xỏ lỗ tai đã xuất hiện qua nhiều hình thức khác nhau trong nhiều văn hóa khắp nơi trong lịch sử. Có nguy cơ nhiễm bệnh viêm gan C từ các sinh hoạt xâm mình hoặc xuyên thủng da trên cơ thể và dụng cụ không được khử trùng hoặc thiếu vệ sinh. Bệnh viêm gan C cũng có thể lây truyền qua những thói quen khác, ví dụ, không đổi mực và thuốc mỡ sau mỗi lần dùng, hoặc dùng khuôn tô xâm mình với cây lăn khử mùi đã được dùng cho những khách hàng khác.

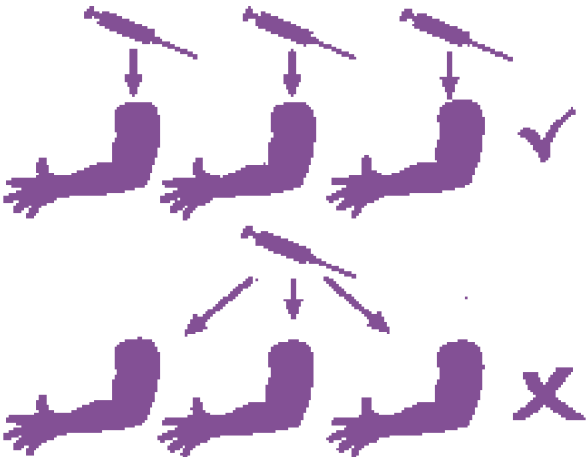
Tất cả dụng cụ được dùng để xuyên thủng bề mặt của da đều phải được khử trùng. Môi trường phải sạch sẽ và hợp vệ sinh. Người điều khiển dụng cụ phải luôn luôn dùng găng tay sạch chỉ dùng một lần trong suốt tiến trình xuyên thủng da. Hãy luôn luôn kiểm tra để biết rằng người hành nghề xăm mình có đăng ký hoặc được chấp thuận căn cứ theo luật pháp về việc cấp giấy phép hành nghề của Tiểu Bang liên hệ trong trường hợp những luật pháp này được áp dụng. Hãy luôn luôn hỏi để biết dụng cụ được dùng cho quý vị đã được khử trùng hay chưa. Hãy kiểm tra để biết rằng các loại mực dùng cho quý vị đã được đo lường và đựng trên một khay nhựa mới chỉ dùng một lần. Hãy liên lạc với Bộ Y Tế nếu quý vị cần biết thêm chi tiết về việc xuyên thủng da.

2. Nhận máu truyền, các sản phẩm máu và các bộ phận của cơ thể

Tại nước Úc từ năm 1990, tất cả việc nhận máu truyền, các sản phẩm máu và các bộ phận của cơ thể đều đã được xét nghiệm để phát hiện siêu vi bệnh viêm gan C. Tuy nhiên, ở nhiều nước khác việc xét nghiệm này không được thực hiện. Những người nhận máu ở nước ngoài có thể có nhiều nguy cơ bị nhiễm siêu vi hơn. Ở nước Úc, khi hiến máu, quý vị không thể bị nhiễm bệnh viêm gan C.

3. Sự chủng ngừa với dụng cụ không được khử trùng

Trong quá khứ, nhiều người đã bị nhiễm siêu vi qua việc dùng dụng cụ chích không khử trùng trong các chương trình chủng ngừa tập thể. Ở nước Úc tất cả mọi dụng cụ dùng cho việc chủng ngừa đều được khử trùng; tuy nhiên trong vài quốc gia các dụng cụ chủng ngừa không được khử trùng. Bệnh viêm gan C có thể lây truyền một cách dễ dàng từ người này sang người khác qua việc chủng ngừa tập thể với dụng cụ không được khử trùng.

4. Tiếp xúc với máu

Việc tiếp xúc với máu của một người khác có thể gia tăng nguy cơ mắc bệnh viêm gan C. Hãy luôn luôn dùng găng tay khi xử lý máu của một người nào khác. Nếu áo quần của quý vị dính máu, thiết bị chặn máu lưu thông dây cao su buột giúp tĩnh mạch nổi lên để dễ chích (tourniquet) hoặc những vật dụng khác có thể rửa sạch được, hãy giặt rửa lại dùng nhiều bột giặt.

5. Dùng chung dụng cụ chích thuốc

Bệnh viêm gan C có thể lây truyền:

- Qua máu trong ống chích mà một người khác đã dùng;
- Qua máu còn sót lại trong nước, muông hoặc vật liệu lọc từ kim hoặc ống chích đã được sử dụng;
- Từ máu còn sót lại trên thiết bị chặn máu lưu thông chạm nhẹ vào vị trí chích trên cơ thể;
- Từ máu sót lại trên ngón tay của một người (khi họ ép tay vào vết chích của họ) máu này sau đó tiếp xúc với da của quý vị khi họ giúp quý vị chích;
- Từ máu còn sót lại trên vật liệu lọc do một người xé vật liệu lọc sau khi họ chích;
- Từ máu dính trên miếng gạc (swabs) đã dùng; và
- Từ máu dính vào tay của quý vị sau khi sờ một vật hoặc một bề mặt mà một người nào khác đã sờ vào khi trên ngón tay của họ đang có máu.

Nếu quý vị chích thuốc, cách an toàn nhất là dùng kim và ống chích đã khử trùng, nước đã khử trùng, miếng gạc đã khử trùng (một miếng dùng để lau muông của quý vị, và một miếng khác để lau cánh tay của quý vị), một vật liệu sạch dùng để lọc, một thiết bị chặn máu lưu thông, tay sạch (rửa tay trước và sau khi chích) và một nơi sạch sẽ để chích. Kim và ống chích mới sẵn có từ các chương trình phân phát kim và ống chích và tại vài nhà thuốc tây. **ĐỪNG DÙNG CHUNG BẤT CỬ** dụng cụ nào với người khác. Ở nước Úc sở hữu kim và ống chích không phải là một việc làm phi pháp.

Những Chương Trình Phát Phát Kim và Ống Chích cung cấp nhiều thiết bị khác nhau dùng cho việc chích thuốc như kim và ống chích, miếng gạc và nước rửa được khử trùng. Những Chương Trình Phát Phát Kim và Ống Chích cũng cung cấp dịch vụ giới thiệu đến các chương trình điều trị người nghiện thuốc, dịch vụ chăm sóc sức khỏe, các dịch vụ luật pháp và xã hội, và giáo dục về sức khỏe sinh lý. Các chương trình này cũng thường nhận dụng cụ chích đã dùng và cung cấp thùng xả toàn dùng để đựng dụng cụ sắc bén phải tiêu.

4. Bị thương vì kim chích (hoặc dụng cụ sắc bén) đâm phải

Tai nạn kim xuyên thủng da do kim và ống chích đã được dùng bởi một người bị nhiễm bệnh có thể truyền bệnh viêm gan C.

Hãy luôn luôn vứt bỏ kim và ống chích một cách an toàn trong thùng nhựa niêm kín, trẻ em không tháo gỡ được và không bị kim xuyên thủng. Những thùng này có sẵn từ các Chương Trình Phát Phát Kim và Ống Chích và tại vài nhà thuốc tây.

Bệnh viêm gan C có thể truyền từ người này sang người khác qua việc hôn nhau hay không?

Không. Bệnh viêm gan C chỉ lan truyền qua sự tiếp xúc từ máu người này với máu người khác. Bệnh viêm gan C không lây truyền qua việc hôn, ôm ấp, dùng chung vật dụng ăn uống, phòng tắm hoặc phòng vệ sinh.

Bệnh viêm gan C có thể truyền nhiễm qua việc dùng chung dao cạo và bàn chải đánh răng hay không?

Bệnh viêm gan C có thể truyền nhiễm qua việc dùng chung những vật dụng cá nhân như dao cạo, bàn chải đánh răng, giữa móng tay, hoặc kéo cắt móng tay. Những vật dụng cá nhân này có thể đưa thông da và bị nhiễm máu, máu này sau đó có thể được truyền vào dòng máu của một người khác qua các vết lõ, vết cắt, vết trầy hoặc vết cào.

Bệnh viêm gan C có thể lan truyền qua sự giao hợp hay không?

Bệnh viêm gan C thường không lây truyền qua sự giao hợp. Có nguy cơ truyền bệnh nếu một trong hai người giao hợp với nhau bị bệnh viêm gan C và có máu tiết ra trong khi giao hợp. Bao cao su hoặc mũn chắn cao su đặt vào âm hộ (dental dam) nên luôn luôn được dùng khi có máu.

Bệnh viêm gan C có thể lan truyền qua sự giao tiếp trong các sinh hoạt thể thao hay không?

Điều này rất khó có thể xảy ra nhất là trong trường hợp các môn thể thao có sự đụng độ bằng quả đấm và nắm. Các cơ trưởng hợp nhất của bệnh này được ghi nhận đã xảy ra theo cách thức này. Không có lý do gì để phải tránh việc tham gia vào sinh hoạt thể thao có sự giao tiếp.

Bệnh viêm gan C có thể truyền từ người mẹ đến trẻ con trong suốt thời kỳ mang thai hay không?

Bệnh viêm gan C không lây truyền một cách dễ dàng từ người mẹ đến thai nhi. Tuy nhiên, sự lây truyền có nhiều khả năng xảy ra hơn nếu người mẹ có dấu vết HIV cùng với bệnh viêm gan C, hoặc bị nhiễm bệnh viêm gan trong thời gian mang thai. Nếu có dấu vết viêm gan C trong dòng máu của người mẹ trong suốt thời kỳ mang thai hoặc sinh nở, thì có nguy cơ là thai nhi bị nhiễm bệnh viêm gan C. Sự truyền bệnh viêm gan C qua sữa mẹ không xảy ra, nhưng phụ nữ bị bệnh viêm gan C được khuyến khích nên cho con bú sữa mẹ nếu sữa mẹ của họ bị nứt hoặc chảy máu.

Tôi có thể bị nhiễm bệnh viêm gan C nhiều hơn một lần hay không?

Đối với những người đã trải qua toàn bộ dấu vết viêm gan C trong cơ thể của họ, sự tái nhiễm virus có thể xảy ra. Sự nhiễm virus lại liên hợp với nhiều loại cấu trúc di truyền của virus viêm gan C cũng có thể xảy ra. Sự nhiễm virus lại liên hợp có thể liên hệ với diễn tiến nghiêm trọng của bệnh gan.

Một cuộc xét nghiệm kháng thể viêm gan C gồm có những gì?

Một cuộc xét nghiệm kháng thể viêm gan C gồm có việc lấy một lượng máu nhỏ từ một tĩnh mạch trên cánh tay. Sau đó mẫu được gửi đến phòng thí nghiệm để được xét nghiệm. Việc xét nghiệm phát hiện kháng thể chống lại virus vì gây bệnh viêm gan C. Có thể phải mất từ hai tuần đến sáu tháng để máu mất dấu kháng thể cho cuộc xét nghiệm mới xác định được rằng một người có bị nhiễm virus viêm gan C hay không. Hãy thảo luận với bác sĩ của quý vị nếu quý vị nghĩ đến việc được xét nghiệm.

Một cuộc xét nghiệm chức năng của gan gồm có những gì?

Một cuộc xét nghiệm chức năng của gan (LFT) là một cuộc xét nghiệm máu được dùng để cho biết là gan của quý vị có bị thương tổn hay không. Việc xét nghiệm này thường được thực hiện một 6 đến 12 tháng cho những người bị bệnh viêm gan C. Hãy gặp bác sĩ của quý vị để được bác sĩ cho biết là quý vị có cần được xét nghiệm hay không.

Có hình thức điều trị nào cho bệnh viêm gan C hay không?

Có hai loại thuốc được cấp phép dùng để điều trị bệnh viêm gan C: interferon và ribavirin. Không phải mọi người đều có thể được cấp những loại thuốc này. Có những tiêu chuẩn nào đó được áp dụng với những người bị bệnh viêm gan C để xác định họ hội đủ điều kiện để dùng những loại điều trị này, và có thể có những phản ứng phụ không mong muốn. Việc điều trị chỉ có được qua một dịch vụ chuyên khoa mà thôi.

Một số người dùng những lối điều trị tự nhiên và theo cách thức khác như châm cứu hoặc được thảo. Hãy thảo luận với một y sĩ trị liệu theo phương pháp tự nhiên có kinh nghiệm chuyên môn được công nhận để biết thêm chi tiết.

Dù quý vị chọn phương thức nào chăng nữa, điều quan trọng là tìm hiểu càng nhiều càng tốt về những lựa chọn điều trị khác nhau. Việc duy trì sự liên lạc với bác sĩ của quý vị và Hội Đồng Bệnh Viêm Gan C ở Tiểu Bang hoặc Lãnh Thổ của quý vị sẽ giúp quý vị được thông báo về những phát triển mới trong các phương thức điều trị bệnh viêm gan C.

Có vài điều quý vị có thể làm để cải thiện sức khỏe và khả năng của quý vị để đối phó với bệnh viêm gan C. Làm theo những thứ quan sau đây là một điều rất tốt cho dù quý vị bị bệnh viêm gan C hoặc có thể có nguy cơ nhiễm bệnh hay không:

Duy trì chế độ ăn uống lành

mạnh

Giảm uống rượu

Giảm hút thuốc

Nghỉ ngơi thật nhiều

Giảm bột/chất ngọt thật

trọng cũng tương

Tập thể dục đều đặn

Đủ vận động thể lực

ở mức độ thấp đến

trung bình như hành thiền,

thao thủy (đi gò [yoga], đi bộ và

bơi lội). Nếu quý vị thích ăn tây, hãy

xét đến những hình thức thay thế

khác như bột, hể hoặc nước chanh

tây và chanh.

Rượu gây tổn hại thêm đối với gan và gia tăng nguy cơ phát triển chứng xơ gan. Nếu quý vị không thể bỏ uống rượu hẳn, quý vị có thể giảm bớt lượng rượu mà quý vị uống bằng cách:

Dùng các thức uống có nồng độ rượu thấp
 Tránh lối uống rượu lu bù và uống quá nhiều
 Uống xen kẽ những thức uống không có chất rượu

Việc hút thuốc lá đã được chứng minh gây tổn hại cho sức khỏe và gia tăng nguy cơ của bệnh tim. Giảm bớt việc hút thuốc lá, hoặc bỏ hẳn, có thể cải thiện sức khỏe tổng quát của quý vị và giúp quý vị đối phó tốt hơn nếu quý vị bị bệnh viêm gan C.

Giảm bớt sự tổn hại đối với gan của quý vị là điều cực kỳ quan trọng đối với quý vị để duy trì sức khỏe.

Tôi nên nói cho ai biết rằng tôi bị bệnh viêm gan C?

Trước khi quý vị nói cho bất kỳ người nào biết rằng quý vị bị bệnh viêm gan C, hãy xét để biết ai là người mà quý vị muốn nói cho họ biết và lý do tại sao. Chỉ nói về bệnh viêm gan C khi quý vị cảm thấy đã sẵn sàng để nói về nó, đó là một ý tưởng tốt. Về mặt pháp lý, quý vị khỏi phải nói cho bất cứ ai biết ngoại trừ ngân hàng máu rằng quý vị bị mắc bệnh viêm gan C, trừ phi quý vị là một nhân viên chăm sóc sức khỏe làm những công việc "có khả năng nhiễm bệnh do sự tiếp cận và tiếp xúc" (hãy xem phần dưới đây về đề mục Nói cho chủ nhân tuyển dụng biết).

Đối với những người làm việc trong lãnh vực chăm sóc sức khỏe thì việc báo cáo với Bộ Y Tế tất cả những kết quả dương tính của việc xét nghiệm kháng thể bệnh viêm gan C là một yêu cầu pháp lý. Thông tin này được mã hóa để giữ kín chi tiết cá nhân của quý vị. Bộ Y Tế cần biết thông tin này để hiểu:

- bao nhiêu người đang bị nhiễm bệnh viêm gan C;
- những trường hợp nhiễm bệnh đang diễn ra ở đâu; và
- điều động các nguồn phương tiện y tế đến đâu để ngăn ngừa những trường hợp nhiễm bệnh mới và chăm sóc cho những người đã bị nhiễm bệnh viêm gan C.

Nói cho thân nhân trong gia đình của quý vị biết

Có nên nói cho thân nhân trong gia đình quý vị biết hay không là một quyết định chỉ có quý vị mới có thể thực hiện được mà thôi. Quý vị có thể ngạc nhiên về sự hỗ trợ nhiều tới mức nào mà thân nhân dành cho quý vị khi họ biết quý vị bị bệnh viêm gan C. Đừng đánh giá thấp thân nhân của quý vị. Hãy suy nghĩ cẩn thận về cách thức làm thế nào, vào lúc nào, nơi đâu và lý do tại sao quý vị muốn nói cho họ biết về việc bị bệnh viêm gan C. Bác sĩ của quý vị, các Hội Đồng Bệnh Viêm Gan C và những nhân viên tư vấn có thể giúp quý vị quyết định về việc nói với ai và làm thế nào để ứng phó với những câu hỏi và những phản ứng của họ.

Nói cho nhân viên chăm sóc sức khỏe biết

Khi quý vị đến gặp một nhân viên chăm sóc sức khỏe (bác sĩ của quý vị, một chuyên viên y khoa, y tá hoặc nha sĩ), quý vị có thể được hỏi về lý lịch sức khỏe cá nhân của quý vị, kể cả việc quý vị có bị bệnh viêm gan C hoặc bệnh gan hay không.

Quý vị không nhất thiết phải cho các nhân viên chăm sóc sức khỏe biết là quý vị bị bệnh viêm gan C. Tuy nhiên, quý vị cần phải cởi mở cởi mở hơn về nhu cầu sức khỏe của riêng mình và thông tin này sẽ giúp quý vị được điều trị tốt hơn. Nếu quý vị lo ngại về phần thông tin mà quý vị đã trao đổi với nhân viên chăm sóc sức khỏe của quý vị sẽ được sử dụng như thế nào, thì hãy thảo luận điều đó với họ.

Tiết lộ tình trạng sức khỏe của quý vị cho bất cứ ai mà không được quý vị cho phép là một việc làm bất hợp pháp đối với những nhân viên chăm sóc sức khỏe, ngoại trừ lần báo cáo đầu tiên cho Bộ Y Tế về kết quả dương tính của cuộc xét nghiệm kháng thể bệnh viêm gan C.

Tiết lộ tình trạng sức khỏe của quý vị mà không được quý vị cho phép cũng là một việc làm phi pháp đối với thông dịch viên y tế của quý vị.

Có thể rằng quý vị có quen biết với thông dịch viên. Nếu quý vị không cảm thấy thoải mái về sự có mặt của thông dịch viên do dịch vụ cung cấp, thì quý vị có quyền yêu cầu cung cấp cho mình một thông dịch viên qua điện thoại từ tiểu bang khác khi thảo luận về sức khỏe của quý vị. Nếu đây là điều mà quý vị muốn thì hãy thảo luận với nhân viên chăm sóc sức khỏe của quý vị.

Nói cho chủ nhân tuyển dụng biết

Không có lý do gì để quý vị phải nói cho chủ nhân tuyển dụng quý vị biết trừ phi quý vị là một nhân viên chăm sóc sức khỏe đang làm những công việc "có khả năng nhiễm bệnh do sự tiếp cận và tiếp xúc" (những thể thức y khoa có nguy cơ làm cho quý vị bị cắt và máu có thể tiếp xúc với bệnh nhân). Nếu quý vị thuộc trường hợp này, quý vị cần tìm hiểu để biết chính sách của Bộ Y Tế Tiểu Bang/Lãnh Thổ qui định như thế nào về những nhân viên chăm sóc sức khỏe có bệnh viêm gan C.

Nếu tôi bị đối xử phân biệt vì tôi bị bệnh viêm gan C thì sao?

Việc nói cho người khác biết là quý vị bị bệnh viêm gan C có thể đặt để quý vị trong tình trạng bị đối xử phân biệt qua những hình thức khác nhau. Sự đối xử phân biệt có nghĩa là người ta đối xử với quý vị một cách khác biệt sau khi họ biết rằng quý vị bị bệnh viêm gan C. Hầu hết sự đối xử phân biệt phát xuất từ những người biết rất ít về bệnh viêm gan C và có những giả thuyết sai lầm. Khó mà xác định được người ta sẽ phản ứng như thế nào. Một sự khởi đầu tốt là quý vị hãy tìm hiểu càng nhiều càng tốt về bệnh viêm gan C để giúp quý vị có thể giáo dục người khác.

Bất cứ ai đối xử phân biệt với quý vị vì quý vị bị bệnh viêm gan C là một hành vi trái với luật pháp, có thể có sự ngoại lệ đối với những công ty bảo hiểm hoặc hưu bổng.

Quý vị không thể bị từ chối quyền sử dụng dịch vụ giáo dục, bị khước từ tiện nghi cư trú hoặc bị sa thải vì quý vị bị bệnh viêm gan C, và quý vị được bảo vệ chống lại loại đối xử phân biệt này căn cứ theo Đạo Luật Đối Xử Phân Biệt Vì Khuyết Tật, Pháp Chế Liên Bang năm 1992. Ngoài ra, hầu hết các Tiểu Bang đều có pháp chế riêng chống lại sự đối xử phân biệt. Đạo Luật Đối Xử Phân Biệt Vì Khuyết Tật năm 1992 cũng bảo đảm quyền được điều trị y khoa của quý vị.

Nếu quý vị cảm thấy rằng quý vị đang bị đối xử phân biệt, hãy ghi chép ngay tức khắc một số điều đã được nói ra và những gì đã xảy ra. Điều này sẽ giúp quý vị chuẩn bị khiếu nại chính thức. Hãy nhờ cố vấn từ những dịch vụ được liệt kê ở mặt sau của tập tài liệu này hướng dẫn các điều cần làm kế tiếp.